

hlače kvišku in če bi se Krpan v cerkvi pri prižiganju sveč iztezal in bi mu popokale, bi mu zdrsnile hlače na tla, kar bilo zanj pač velika sramota (posebno v cerkvi). V prevodu je izgubila ta primera ves sok, vso barvo in bralec se zaman povprašuje po zmislu te Krpanove, prav „žaltave“ primere. — Takih pomanjkljivosti bi lahko napisali iz tega prevoda še par ducatov. Omenimo nazadnje le še nekaj. Džonić je iz Krpanovega „magistra“ prav po nepotrebnem naredil „učitelja“. Krpan ne ve, kaj je to minister, in ker mu je beseda „magister“ bolj znana, pravi „magister Gregor“ in ne „minister Gregor“. Pri Krpanu deluje narodna etimologija, ki je Džonić ne bi smel popravljati, ker spada k značaju Krpana in njegove govornice. Popravki ali prevodi so v takem slučaju samo kratkovidnost in znamenje površnosti.

S prevodom nikakor nismo zadovoljni, ker se je prevajalec premalo poglobil vanj, ker je delal vse prepovršno in ni v potrebi in možni meri pokazal Srbom, kaj imamo Slovenci v Martinu Krpanu, ki ga še danes (po petdesetih letih) ni v tem žanru noben slovenski pisatelj dosegel, kaj šele prekosil.

J. A. Glonar.

Gledišče.

Slovensko gledišče. A. Drama. Dne 26. januarja se je uprizoril prvič na našem odru izvirni igrokaz v treh dejanjih „Zaklad“, spisal Ksaverij Andrejev.

Igra ni zasnovana slabo. Vidi se ji, da je pisatelj dobro premislil začetek in konec. Dejanja je v igri dovolj, prizori so dokaj efektni, pač pa pogrešamo pogostoma vzročne zveze med tem, kar se je zgodilo in kar sledi. Čisto slučajno je na pr., da pride Štefan baš takrat pred Majdino sobo, ko se mudi Pehač pri svojem zakladu, in isto tako slučajno, da pride Pehač v kresni noči zaklada iskat baš tjakaj, kjer si je Luka izbral svoje prenočišče. Ti možje bi bili kaj lahko zgrešili drug drugega, a kaj potem? . . . Potem bi Pehač pač ne bil ranil ne Štefana ne Luke in bi bil ostal, kar je bil: brezsrčen skopuh! Sicer pa je precej dvomljivo, če je možna pri človeku tako nagla izprememba, kakor jo vidimo pri Pehaču. — Igra seveda nima posebne vrednosti, a napravila je na nas vtisk, da pisatelj ni brez dramatičnega talenta. Lotil se je to pot nekoliko preveč obrabljene snovi!

Razen te izvirne nam je prinesla zadnji čas drama samo še dve noviteti. Dne 2. januarja se je uprizorila prvič na našem odru burka v treh dejanjih „Veleturist“, spisala Karel Kraatz in Maks Neal. Prvi akt te burke obeta nekaj. Podlaga za nadaljnji razvoj dramatičnega dejanja ni slaba, žal, da poide pisateljema tako kmalu fantazija, pa tudi dobri — okus. Že v drugem dejanju je precej prisiljenega in banalnega, a ko bi se igra tu dokončala, bi še bilo. Toda pisatelja sta hotela imeti na vsak način tretje dejanje in sta pokvarila s tem domalega vse.

Bolj vredna uprizoritve je bila „Simone“, igrokaz v petih dejanjih, spisal po Champolu Catull de Nion, ki smo jo videli prvič dne 16. januarja, dasi tudi ta igra kake posebne literarne vrednosti nima. Ni lahko iz romana ustvariti učinkujoče drame, a tu se je stvar dokaj posrečila. S predstavo smo bili jako zadovoljni, kajti predstavljalci glavnih vlog: gospodična Winterova, gospod Nučič, zlasti pa gospa Borštnikova so se to pot res odlikovali ter se izkazali prave umetnike.

Reprize so bile zadnji čas sledeče: na novega leta dan popoldne Meškova „Mati“, zvečer „Faust“; na sv. Treh kraljev dan popoldne: „Grof Monte Christo“, 8. januarja zvečer in 10. januarja popoldne „Veleturist“, a dne 24. januarja popoldne Govekar-Parmovi „Legionarji“.

B. Opera in opereta. Tudi pri operi in opereti smo opažali v zadnjem času neko stagnacijo. Dne 6. januarja zvečer se je ponovil še enkrat „Zrinjski“, dne 10. januarja se je pela tretjič v sezoni „Prodana nevesta“, 22. januarja šestič „Madame Butterfly“, a 24. januarja petič „Carmen“. Edina operna noviteta zadnjega časa „Giroflé-Giroflá“, ki se je pela 12. in 14. januarja, ni uspela kdovekaj.

Dr. Fr. Zbašnik.

Med revijami.

„Planinski Vestnik“. Z dejanjem in z besedo deluje „Slovensko planinsko društvo“ ne le v prosep slovenskega planinstva, ampak v pospeševanje zmisa za krasoto prirode sploh ter v dejansko spoznavanje, pripoznavanje in ščitenje lepote naše domovine. Stik med širšo slovensko javnostjo in med „Planinskim društvom“ posreduje društveno glasilo „Planinski Vestnik“ že petnajsto leto. S tekočim letom je stopil pred naše občinstvo „Planinski Vestnik“ povečan in poplepšan; razkazoval bo Slovincem domovinske krasote tudi s slikami, in sicer z umetniškimi prilogami in s podobami v tekstu. — Naj bi pristopilo „Planinskemu društvu“ z novim letom mnogo novih članov in sicer pravočasno, da se jim bo moglo postreči s „Planinskim Vestnikom“, ki ga dobivajo kot člani zastonj. Letna društvena članarina znaša 6 K, naročnina 1e na „Vestnik“ 4 K na leto. Listu je oskrbljena kakor se nam poroča, bogata poučna in zabavna vsebina.

„Slovenska antologija v poljskih prevodih“ izide, kakor se nam poroča spomladi. Previde preskrbi s sodelovanjem našega sotrudnika g. Moleta, ki napiše knjigi tudi literarno-historičen uvod, modern poljski pesnik.

„Świat Słowiański“ je priobčil v prosinčevi številki med drugim simpatično pisan članek o Primožu Trubarju in oceno nedavno izišle brošure A. L. Szymańskiego „Med Slovenci“, kateri očita premalo objektivnosti in sicer po vsej pravici.

V. M—č.

Splošni pregled.

† **Vela Nigrinova.** Silvestrovega dne preteklega leta je v Belgradu po dolg mučni boleznih zatisnila oči v večno spanje umetnica po volji božji, ena najboljših glediških igralk, kar smo jih imeli Slovenci, Vela Nigrinova. Vela Nigrinova kot umetnica ni bila znana in čislana samo v Belgradu, kjer si je stekla v teku svojega več kot petindvajsetletnega delovanja osobito kot tragedinja za srbsko gledišče nevenljivih zaslug, temveč tudi med Čehi, Nemci, Lahi in Francozi, da ne omenjamo nas Slovencev, med katerimi je začela svojo karijero. Kako priljubljena je bila med brati Srbi, se je videlo zlasti ob njeni bolezni, ko je bila ves čas predmet najiskrenejših simpatij. Vest o njeni smrti pa se je sprejela z odkritosrčno žalostjo na vsem slovanskem jugu. Bodi ji časten spomin!